

**ยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
กรณีศึกษาโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ กรุงเทพมหานคร**
**Strategies for Development of Child-Centered Instructional Management:
A Case Study of Bodindecha (Sing Singhaseni) 2 School, Bangkok**

บุญสม เลิศพิเชฐ
โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : กรณีศึกษาของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์คือ

1. เพื่อศึกษาบริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒
3. เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานเชิงปริมาณและคุณภาพโดยใช้ SWOT Analysis ตัวชี้วัด Balanced Scorecard และปัจจัยสู่ความสำเร็จ ด้วยเทคนิคเดลฟาย ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครู/บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ จำนวน 150 คน

ผลการวิจัย พบว่า

1. บริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ต่างๆ ในระดับที่แตกต่างกันและมีสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่คำนึงถึงความสะดวก สะดวกสบายและร่มรื่น
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ ได้พัฒนาขึ้นโดยการนำสามลำดับแรกที่ได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจากทั้งสิ้น 8 ยุทธศาสตร์ มาประมวลและสรุปเป็นยุทธศาสตร์ระดับปฏิบัติ โดยลำดับความสำคัญได้ดังนี้ 1) การเรียนรู้ตามสภาพที่เป็นจริง 2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 3) การเรียนรู้ที่สมดุล ตามลำดับ
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนควรกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเชิงบูรณาการ

อนึ่ง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานของบุคลากรทางการศึกษาที่ทำการสำรวจ ได้แก่ เพศ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.05$) กับรายยุทธศาสตร์ต่างๆ ยกเว้น การเรียนรู้ที่ทำและอยู่ร่วมกัน (ยุทธศาสตร์ 4) ขณะที่ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ($P = 0.05$) กับการเรียนรู้ตามสภาพจริง (ยุทธศาสตร์ 1) การเรียนรู้ที่สมดุล (ยุทธศาสตร์ 2) การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสร้างความรู้ (ยุทธศาสตร์ 6) และการสอนเพื่อการคิด (ยุทธศาสตร์ 7) โดยประสบการณ์ทำงานไม่มีความสัมพันธ์กัน ($P = 0.05$) กับรายยุทธศาสตร์ใดๆ

ข้อเสนอแนะ ควรมีการสร้างสื่อร่วมให้ผู้เรียนร่วมคิดร่วมทำสื่อการเรียนการสอนตลอดจนควรมีการศึกษาจัดทำหลักสูตรตามลำดับความสัมพันธ์ตัวชี้วัดในแต่ละช่วงเวลาของสถานศึกษาในลำดับต่อไป

Abstract

The purposes of this research were (1) to study the context of Bodindecha (Sing Singhaseni) 2 School concerning child-centered instructional management; (2) to develop strategies for development of child-centered instructional management in line with the context of Bodindecha (Sing Singhaseni) 2 School; and (3) to determine the strategy for development of child-centered instructional management in line with the context of Bodindecha (Sing Singhaseni) 2 School.

This study employed the mixed research methodology involving both the quantitative and qualitative research methodologies. Also employed were the SWOT Analysis, balanced scorecard indicators, and Delphi technique to identify success factors. The research population consisted of 150 teachers and educational personnel of Bodindecha (Sing Singhaseni) 2 School. Seven steps of data analysis were undertaken by the researcher.

Research findings were as follows:

1. The context of Bodindecha (Sing Singhaseni) 2 School included the child-centered instructional management which was in line with several strategies at different levels. The school also maintained school environment that was clean, comfortable and pleasant.

2. Strategies for development of child-centered instructional management were developed by adopting the top three strategies out of the eight strategies mentioned in the survey of the research sample. The top three strategies were compiled, concluded and transformed into the practice level and could be ranked based on importance as follows: (1) Authentic Learning, (2) Learning by Oneself, and (3) Balanced Learning, respectively.

3. The strategy for development of child-centered instructional management for Bodindecha (Sing Singhaseni) 2 School that was in line with the school context should be an integrated strategy for development of child-centered instructional management.

Also, from data analysis results, no significant correlation was found between gender of respondents

and each of the strategies except Strategy 4: Cooperation Learning ($P = .05$); while educational level of respondents correlated significantly at the .05 level with Strategy 1: Authentic learning, Strategy 2: Balanced Learning, Strategy 6: Constructivist Learning, and Strategy 7: Teaching for Thinking. On the other hand, no significant relationship was found between work experience of respondents and any strategy.

It was recommended that teachers should collaborate with students on developing learning media, and that future research should be conducted on curriculum development based on the ranking of key performance indicators.

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์การพัฒนา (The Strategy Development), การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child-Centered Education) โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 (Bodindeacha (Sing Singhaseni) 2 School)

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลให้สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันที่สูงยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้ประเทศมีความพร้อมและมีศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศในสังคมโลก จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านอื่นๆ โดยการใช้การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนา เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้รับการพัฒนารอบด้านตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กระจายอำนาจให้สถานศึกษามีบทบาทหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นระยะเวลา 12 ปี โดยเน้นความสำคัญแก่ผู้เรียนทั้งด้านความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการ นอกจากนี้ยังได้กำหนดกรอบการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 29)

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญ 3 กระบวนการได้แก่ 1) กระบวนการบริหาร 2) กระบวนการจัดการเรียนการสอนและ 3) กระบวนการประเมินผล โดยกระบวนการบริหารจะเน้นผู้บริหารเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการ กระบวนการจัดการเรียนการสอนจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและกระบวนการประเมินผลจะให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการทั้งสองส่วน คือ กระบวนการบริหาร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควรเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญาและทักษะในรอบด้าน หากแต่ในสภาพปัจจุบัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนมักมุ่งเน้นการให้ความรู้ด้านทฤษฎี ซึ่งในหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยเน้นการฝึกทักษะและกระบวนการคิด จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดการเรียนการสอน โดยบูรณาการสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วน และมีความสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา

ดังนั้น การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการศึกษาของประเทศ เป็นการเตรียมคนให้มีคุณภาพซึ่งที่เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง การนำยุทธศาสตร์พัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่สังเคราะห์

จากงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องจำนวน 8 ยุทธศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับงานวิจัยอย่างยิ่ง ซึ่งไสว พิทขาว (2542), ปิยานี จิตรเจริญ (2543) และประภาศรี รอดสมจิตร (2542) ได้กำหนด 8 ยุทธศาสตร์ดังกล่าวไว้ ประกอบด้วย 1. การเรียนรู้ตามสภาพที่เป็นจริง 2. การเรียนรู้ที่สมดุล 3. การเรียนรู้ที่แสวงหาความรู้ 4. การเรียนรู้ที่ทำและอยู่ร่วมกัน 5. การเรียนรู้ที่มีบุคลิกภาพส่วนตัว 6. การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสร้างความรู้ 7. การสอนเพื่อการคิดและ 8. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนการสอนควรพัฒนาผู้เรียนให้รอบด้านและจัดให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมและความสนใจของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากแต่ในสภาพปัจจุบันปรากฏว่านักเรียนบางส่วนมีผลการสอบระดับชาติ (NT) ต่ำกว่ามาตรฐานอย่างมาก (รายงานการติดตามประเมินผลการควบคุมภายในของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า ก - 3) ประกอบกับบุคลากรผู้สอนยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม จึงเป็นโอกาสอันดีของผู้วิจัยที่จะทำการศึกษาวิจัยยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ผู้วิจัยทำงานอยู่เป็นกรณีศึกษา โดยหวังว่างานศึกษาวิจัยชิ้นนี้จักเป็นประโยชน์ต่องานด้านยุทธศาสตร์สำหรับบุคลากรด้านการศึกษาโดยรวมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2
3. เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2

เอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

งานศึกษาวิจัยชิ้นนี้ เป็นการศึกษาเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนบดินทรเดชา 2 ผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องควรครอบคลุมเนื้อหาสาระของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การบริหารจัดการของสถานศึกษาที่ส่งเสริมแนวคิดดังกล่าว การพัฒนายุทธศาสตร์ การสังเคราะห์และวิเคราะห์โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษา ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เนื้อหาของเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ควรประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากรายงานการวิจัย พบว่า แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเห็นจริงด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542, หน้า ข - 6) และแนวคิดของ นวลจิตต์ เชาว์กิริติพงศ์ (2542, หน้า 15) และ ไสว พิทขาว (2542, หน้า 101 และ 211) ซึ่งการเรียน

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ การมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาองค์ความรู้ด้านต่างๆ อย่างรอบด้าน ทั้ง 4 ด้าน คือร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า ข - 6) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่ออนาคตของผู้เรียนในภายภาคหน้า จากการค้นคว้าพบว่าประกอบด้วยยุทธศาสตร์ที่สำคัญ จำนวน 8 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1) การเรียนรู้ตามสภาพที่เป็นจริง

การเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนของผู้เรียนจากประสบการณ์จริง โดยใช้กระบวนการคิดของตน แล้วบันทึกผลจากการปฏิบัติจริง เชื่อมโยงจากความเป็นจริงตามความพร้อมและความสามารถของตน

2) การเรียนรู้ที่สมดุล

การเรียนรู้เพื่อรู้วิธีเรียนด้วยตนเอง เกี่ยวกับความดี ความงาม มีความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

3) การเรียนรู้ที่แสวงหาความรู้

การเรียนรู้ที่ผู้เรียนใฝ่สนใจ เรียนรู้ข้อมูลที่ต้องการและเพิ่มเติมจากสิ่งที่มีอยู่เดิม ด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้ สืบค้นข้อมูลที่ต้องการและรู้จักการแก้ปัญหาอย่างมีระบบ

4) การเรียนรู้ที่ทำและอยู่ร่วมกัน

ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ให้เข้าใจความรู้ลึกของผู้อื่นเมื่อทำงานอยู่ร่วมกัน กำหนดบทบาทหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจน มีการระดมสมอง ใช้กระบวนการกลุ่มในการแก้ปัญหาโดยมุ่งผลสำเร็จของงาน

5) การเรียนรู้ที่มีบุคลิกภาพส่วนตัว

การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามลำดับขั้นตอนที่ตนเป็นระบบ จนเสริมสร้างเป็นบุคลิกภาพส่วนตัว สามารถแสดงออกที่สร้างสรรค์และอิสระอย่างเหมาะสมตรงไปตรงมา โดยไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น

6) การเรียนรู้ที่ผู้เรียนสร้างความรู้

การเรียนรู้ที่ผู้เรียนพบความรู้ด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แล้วสร้างสิ่งใหม่ด้วยตนเองภายใต้ความรู้พื้นฐานที่มีอยู่กับผู้เรียน และนำความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง

7) การสอนเพื่อการคิด

การกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดด้านปัญญา ด้วยการตั้งคำถามให้บันทึกข้อสงสัยในเรื่องการเรียนรู้ของตน โดยการฝึกวิเคราะห์และประเมินด้วยตนเอง

8) การเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผู้เรียนรู้จักใฝ่แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ยึดหลักความรับผิดชอบและหน้าที่ของตนเป็นสำคัญ และต้องมีความพร้อมในส่วนตน

2. การพัฒนายุทธศาสตร์

การพัฒนายุทธศาสตร์ เป็นศิลปะของการกระจายและใช้ทรัพยากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของนโยบาย โดยควบคุมและใช้จำนวนทรัพยากรที่พอดี เลือกเวลาและสถานการณ์ที่เหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2547)

3. Balanced Scorecard (BSC)

Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่ความสมดุลของปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ในหน่วยงานที่สำคัญ ซึ่งมักใช้เป็นทางเลือกเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน โดยครอบคลุมถึงการบริหารจัดการ การเงินและความสามารถในการจัดการทรัพยากรอีกหลายด้านของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถวัดผลการใช้ทรัพยากรและการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของหน่วยงาน (พสุ เดชะรินทร์, 2547, หน้า ก)

4. Key Performance Indicator (KPI)

Key Performance Indicator เป็นตัวชี้วัดที่กำหนดผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในการบริหารจัดการของหน่วยงานว่าได้ปฏิบัติงานตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร (พัชรินทร์ วงศ์จันทร์, 2548)

5. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์ SWOT เป็นวิธีการที่ใช้วิเคราะห์สถานภาพของหน่วยงานโดยครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายของการดำเนินงาน โดยเน้นจุดแข็งของหน่วยงานและแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อมและสามารถกำหนดยุทธศาสตร์ที่มุ่งจัดการกับอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนของหน่วยงานให้เหลือน้อยที่สุด (นันทิยา หุพานูวัตร, 2551)

6. เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

เทคนิคเดลฟาย เป็นวิธีการของการสำรวจและประเมินความคิดเห็นของบุคคล โดยการให้ตอบชุดของแบบสอบถาม ซึ่งเชื่อได้ว่าเป็นวิธีการให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่แน่นอนกว่าการประชุมพบปะหารือและเป็นวิธีการที่มีความเป็นปรนัยในเรื่องต่อไปนี (เรณู เสือดาว, 2544, หน้า 38)

1. สำรวจแบบประเมินความต้องการ ความปรารถนาและความคิดเห็นที่มีลักษณะของวิธีการทางวิทยาศาสตร์
2. จัดลำดับความต้องการ ความปรารถนาและความคิดเห็น
3. กำหนดระดับความสอดคล้องของความต้องการ ความปรารถนาและความคิดเห็น

วิธีการวิจัย

ใช้ระเบียบการวิจัยแบบผสมผสานเชิงปริมาณและคุณภาพ (Mixed Quantitative and Qualitative Methods Research)

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ทั้งหมด จำนวน 150 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรทั้งหมด ตัวแปร ได้แก่ บริบทของโรงเรียน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน บุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน การบริหารจัดการ การเรียนรู้และพัฒนาเติบโต วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณทางการศึกษานโยบายของโรงเรียนและอื่นๆที่เหมาะสมกับปัจจัยที่ส่งเสริมยุทธศาสตร์การจัดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ 8 ยุทธศาสตร์ โดยใช้กระบวนการ SWOT Analysis, แนวคิด Balanced Scorecard, โดยมีตัวชี้วัด Key Performance Indicator ใช้กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 24 คน ด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique)

2. ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาสำรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Literature Review) สืบค้นพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ครูและบุคลากรทางการศึกษา/ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นจากแนวคิด

- 1) Balanced Scorecard ประกอบด้วย ด้านการเงิน ด้านผู้เรียน ด้านการบริหารภายใน และด้านการเจริญเติบโตและพัฒนา
- 2) SWOT Analysis ได้แก่ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค และ 3) ตัวชี้วัด key Performance Indicator (KPI) รวมทั้งปัจจัยสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

1. ใช้กระบวนการ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็งโอกาสและอุปสรรค พร้อมทั้งความสอดคล้องระหว่างบริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา 2 กับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 8 ยุทธศาสตร์ ในแนวคิด Balanced Scorecard และตัวชี้วัดโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ตั้งอยู่ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้วยเทคนิคเดลฟาย และประเมินยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจากความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน นำระดับความสอดคล้องมาจัดลำดับ จากมากไปสู่น้อยให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา 2
2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมด้วยเทคนิคเดลฟาย

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: กรณีศึกษาของโรงเรียนบดินทรเดชา 2

1. ศึกษาปัจจัยยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์และจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของโรงเรียนบดินทรเดชา 2
2. กำหนดประเด็นแบบสอบถามปลายเปิดรอบที่ 1
3. สังเคราะห์ประเด็นแบบสอบถามรอบที่ 1 และนำมาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิด ใช้แบบประเมินค่าในรอบที่ 2
4. วิเคราะห์คำตอบรอบที่ 2 และยืนยันคำตอบโดยใช้แบบสอบถามในรอบที่ 3
5. นำแบบสอบถามรอบที่ 3 มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำมาทดลองก่อนใช้จริงกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 คน
6. นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อนำไปทดลองก่อนใช้จริงกับผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข
7. นำแบบสอบถามไปทดลอง (Try-out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานครจำนวน 40 คน
8. นำแบบสอบถามมาใช้จริงกับครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนบดินทรเดชา 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากร จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา
2. วิเคราะห์ข้อมูลยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : กรณีศึกษาของโรงเรียนบดินทรเดชา 2 ในแนวคิด Balanced Scorecard ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านผู้เรียน ด้านการบริหารภายใน และด้านการเจริญเติบโต และในภาพรวม โดยกำหนดตัวชี้วัด Key Performance Indicator (KPI) ในแต่ละรายยุทธศาสตร์
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐาน
4. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคเคลฟาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลภาคสนามส่วนบุคคลจากแบบสอบถามปลายเปิด จากการบันทึก นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยวิเคราะห์ SWOT ประเด็นปัญหา รวบรวมประเด็นสำคัญและข้อสรุป

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ข้อมูลส่วนบุคคลจากแบบสอบถามยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : กรณีของโรงเรียนบดินทรเดชา 2 นำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคเคลฟาย เป็นวิธีการวิจัยที่นำไปประยุกต์ได้ในหลายสถานการณ์ เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยปกติจะใช้ผู้เชี่ยวชาญไม่น้อยกว่า 17 คนขึ้นไป ค่าความคลาดเคลื่อนจะลดลงในอัตราที่คงที่ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวนทั้งสิ้น 24 คน มีขั้นตอน ดังนี้

รอบที่ 1 แบบสอบถามในรอบแรกเป็นคำถามปลายเปิด มีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญโดยใช้คำถามอย่างกว้างๆ ผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เชี่ยวชาญได้บันทึก โดยเว้นช่องว่างในส่วนท้ายของคำถามเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมตามต้องการ

รอบที่ 2 แบบสอบถามในรอบที่ 2 ได้พัฒนามาจากคำตอบของแบบสอบถามในรอบแรก โดยผู้วิจัยจะรวบรวมความคิดเห็นที่ได้ทั้งหมดมาสังเคราะห์เข้าด้วยกัน ตัดข้อมูลที่ซ้ำออก จากนั้นได้จัดสร้างเป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ส่งกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 24 คนอีกครั้ง เพื่อลงมติจัดระดับความสำคัญของแต่ละข้อ หากมีข้อคำถามข้อใดที่ไม่ชัดเจนหรือควรมีการแก้ไขสำนวนผู้เชี่ยวชาญสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้

รอบที่ 3 ผู้วิจัยได้นำคำตอบที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดในรอบที่ 2 มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC) เพื่อนำค่าเหล่านี้ใส่เพิ่มไปในแบบสอบถามรอบที่ 3 ที่มีข้อคำถามคงเดิม โดยแสดงค่าที่คำนวณได้ในรูปแบบของ IOC เป็นตัวเลขพร้อมทั้งแสดงคำตอบเดิมของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 2 ให้เห็นอีกครั้งในแบบสอบถามรอบที่ 3 ด้วย ทั้งนี้ก็เพื่อส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่ โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของตนเองกับกลุ่มว่ายังจะยืนยันคำตอบเดิมหรือปรับเปลี่ยนใหม่ หากคำตอบของตนไม่สอดคล้องกับคำตอบของกลุ่ม

และต้องการยืนยันคำตอบเดิม ให้แสดงผลประกอบด้วย

รอบที่ 4 ทำตามขั้นตอนเดียวกับรอบที่ 3 แล้วส่งกลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้งซึ่งโดยทั่วไปมักตัดรอบนี้ออก เพราะความคิดเห็นในรอบที่ 3 และในรอบที่ 4 มีความแตกต่างกันน้อยมาก ผู้วิจัยได้นำข้อคำถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความตรงเชิงภาษา จากนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องด้านความตรงเชิงเนื้อหา ความตรงเชิงโครงสร้างและความตรงเชิงภาษาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ไปทดลองใช้ (Try-Out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 40 คน ที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ในเขตพื้นที่การศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Alpha-Coefficient's Cronbach) ให้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 1.00 ซึ่งเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรต่อไป นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำตัวชี้วัด สามารถวัดผลการปฏิบัติงานได้ และเป็นที่เข้าใจของครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงาน ส่วน Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือในการประเมินและวัดผลการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความสมดุลเป็นไปตามเป้าหมายของหน่วยงานและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านผู้เรียน ด้านการบริหารภายใน ด้านการเรียนรู้พัฒนาเติบโต ส่วน SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคของหน่วยงานซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จ

ผลการวิจัย พบว่า

1. บริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 8 ยุทธศาสตร์ในระดับที่แตกต่างกัน สำหรับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่าโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่คำนึงถึงความสะดวก ความสวยงาม และความร่มรื่นของโรงเรียนเป็นสำคัญ มีการทิ้งขยะอย่างเป็นระบบ และสอนให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติ

2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ส่วนใหญ่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในแต่ละยุทธศาสตร์ในระดับมาก โดยการเรียนรู้ที่มีบุคลิกภาพส่วนตัว ($\mu = 4.16$) มีการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเรียนรู้ที่สมดุล ($\mu = 3.90$) และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\mu = 3.83$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

เมื่อนำยุทธศาสตร์ 3 ลำดับแรกที่ได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจากทั้งสิ้น 8 ยุทธศาสตร์มาประมวล และสรุปเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับปฏิบัติ จะได้ลำดับความสำคัญต่อไปนี้ตามลำดับจากมากไปน้อย : การเรียนรู้ที่สมดุล (ยุทธศาสตร์ 2, $\mu = 3.90$) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (ยุทธศาสตร์ 8, $\mu = 3.83$) และการเรียนรู้ตามสภาพที่เป็นจริง (ยุทธศาสตร์ 1, $\mu = 3.73$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ในแต่ละยุทธศาสตร์และโดยรวม

ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	N = 150		การแปลความหมาย
	μ	σ	
ยุทธศาสตร์ที่ 1	3.73	0.55	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 2	3.90	0.60	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 3	3.94	0.56	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 4	4.02	0.61	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 5	4.16	0.50	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 6	3.93	0.62	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 7	3.92	0.62	มาก
ยุทธศาสตร์ที่ 8	3.83	0.68	มาก
รวม	3.92	0.52	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 มีการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนตามยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$) เมื่อพิจารณารายยุทธศาสตร์ พบว่า ครูโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 มีการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนตามยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในแต่ละยุทธศาสตร์ อยู่ในระดับมาก โดยที่มีการปฏิบัติในยุทธศาสตร์ที่ 5 มากที่สุด รองลงมาคือ ยุทธศาสตร์ที่ 4 และน้อยที่สุดคือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ($\mu = 4.16$ 4.02 3.73 ตามลำดับ)

3. การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ได้แก่ การนำยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนมากที่สุด 3 ลำดับแรกตามที่ปรากฏข้างต้นมาบูรณาการเป็นยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการ

อภิปรายผล

การวิเคราะห์และการสรุปผลการวิจัย ทำให้ทราบถึงยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : การศึกษาของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 กรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ได้ให้ความสำคัญและความตระหนักในด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติในยุทธศาสตร์ที่ 5 มากที่สุด ($\mu = 4.16$) ได้แก่ การเรียนรู้ที่มีบุคลิกภาพส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของโรงเรียนที่ว่า “ลูกบดินทรเป็นผู้ประพฤติดีและมีความรู้” และเป้าหมายของหลักสูตรรวมทั้งสภาพสังคมของสถานศึกษา

ซึ่งมีลักษณะที่เห็นเด่นชัดในการจัดบริการเพื่อส่งผลต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ ถึงความต้องการ ความคิด ความสามารถ ความถนัดและข้อจำกัดต่างๆ ของตนเอง ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ได้เล็งเห็นว่า การเรียนรู้ตามลำดับขั้นที่เป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพส่วนตัวของผู้เรียน ให้มีความกล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เชื่อมมั่นในตนเอง

2. ครูโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 มีการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนตามยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในแนวคิด Balanced Scorecard โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารภายในอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.42$) รวมถึงส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ การจัดการของครูในบทบาทของบริบทผู้เรียน ($\mu = 4.03$) ทางโรงเรียนได้มีการส่งเสริมผู้เรียนในด้านต่างๆ ในหมู่ผู้เรียน เช่นการแต่งกาย การใช้คำสุภาพและความประพฤติที่สุภาพเรียบร้อย โดยโรงเรียนได้จัดการประกวดความดีเหล่านี้เพื่อส่งเสริมและให้กำลังใจผู้เรียน จุดที่สำคัญที่สุด คือ ต้องการให้ผู้เรียนประพฤติตนเป็นคนดี มีคุณภาพและรับผิดชอบต่อสังคม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 พบว่า

3.1 เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนากิจการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากครูทุกคน ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติการสอนในลักษณะที่เหมือนกัน หรือร่วมกันขั้นตอนในการปฏิบัติการสอนแต่กิจกรรมก็ต้องสอนเช่นเดียวกัน โดยไม่ได้ระบุหรือแบ่งแยกหน้าที่รับผิดชอบของชายและหญิง จึงทำให้ครูเพศชาย เพศหญิง มีการจัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบเดียวกัน

3.2 ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนได้ให้มีการอบรมพัฒนาครูผู้สอนเห็นความสำคัญในวิธีการสอนที่ดี ทำให้ระดับการศึกษาเดิมของผู้สอนที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

3.3 ประสบการณ์ทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากครูโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ได้เล็งเห็นแล้วว่า การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน จึงใช้วิธีการสอนในรูปแบบเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ควรมีการสร้างสื่อการเรียนการสอนร่วมกันเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยให้ผู้เรียนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ เพื่อให้ได้มาซึ่งสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่มีความหลากหลายมากขึ้น ทั้งยังสร้างความภาคภูมิใจและความสุขให้กับผู้เรียน

2. ควรมีการศึกษาจัดทำหลักสูตรตามลำดับความสัมพันธ์ตัวชี้วัดในแต่ละช่วงเวลาของสถานศึกษา เช่น ทุกๆ ภาคเรียนเพื่อจะได้พัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์มุมมองด้านอื่นๆ เพื่อตรวจสอบว่า มียุทธศาสตร์การพัฒนากิจการการเรียนการสอน

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้บ้างนอกเหนือจาก 8 ยุทธศาสตร์ที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้

2. ควรพัฒนายุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาอื่นๆ ต่อไป
3. ควรศึกษาเพื่อจัดทำหลักสูตรที่คำนึงถึงแนวคิด Balanced Scorecard และ Key Performance Indicator ที่เหมาะสมกับการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมกิจการต่างๆ ในสถานศึกษาอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). **ยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ ของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ประภาศรี รอดสมจิตร.(2542). การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แนวคิด หมวกคิด 6 ใบของเดอบโน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยานี จิตรเจริญ. (2543). ผลของการฝึกการคิดโดยใช้เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบที่มีต่อความสามารถในการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พสุ เดชะรินทร์. (2547:ก). **Balanced Scorecard การนำ Balanced Scorecard มาใช้**ในบริษัทที่จดทะเบียนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ. วารสารจุฬาลงกรณ์. 16(62) : 17 - 37.
- พัชรินทร์ วงศ์จันทร์.(2548). การพัฒนาตัวชี้วัดรวมคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาของเอกชน วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา. 3(1): 118 - 136.
- รลิตา ทองธานี. (2548). **ทัศนคติที่มีต่อการประเมินศักยภาพ: ตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์กร**. กรุงเทพมหานคร. ห้างหุ้นส่วนจำกัด สุรวิริยาสันการพิมพ์.
- เรณู เสือดาว. (2549). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบุคคล ทะเบียนวัดผล**. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. โรงพิมพ์ประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545 - 2559)**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- ไสว พิกขาว. (2542). **การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : เอมพันธ์.
- นวลจิตต์ เขาวีรดิพงษ์. (2545). **การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สปศ.).
- นันทิยา หุพานุวัตร. (2551). **คิดกลยุทธ์ด้วย SWOT**. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. จังหวัดอุบลราชธานี.